

Lublin, dnia 3 sierpnia 2026 r.

Michał Moskal

Posel na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej

Biuro Poselskie: ul. Wałowa 1, 23-300 Janów Lubelski

Pan Krzysztof Komorski

Wojewoda Lubelski

Lubelski Urząd Wojewódzki w Lublinie

ul. Spokojna 4, 20-914 Lublin

INTERWENCJA POSELSKA

**w sprawie funkcjonowania wojewódzkiego systemu ostrzegania i alarmowania
ludności w związku ze zdarzeniem z dnia 30 lipca 2026 r.**

Szanowny Panie Wojewodo,

działając na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 9 maja 1996 r. o wykonywaniu mandatu posła i senatora (Dz. U. z 2024 r. poz. 907), w imieniu mieszkańców województwa lubelskiego, podejmuję interwencję poselską w sprawie funkcjonowania systemu powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności na obszarze województwa lubelskiego, w związku z przebiegiem zdarzenia z dnia 30 lipca 2026 r.

I. Okoliczności faktyczne

W nocy z 29 na 30 lipca 2026 r., około godziny 3:50, na obszarze Lublina i większości powiatów województwa lubelskiego uruchomiono syreny alarmowe w związku z zagrożeniem uderzeniami z powietrza. Sygnał odwołujący alarm nadano po kilku minutach, około godziny 4:00. Alarmu nie ogłoszono w północnej części województwa.

Jak publicznie wyjaśnił rzecznik prasowy Wojewody Lubelskiego, Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lublinie otrzymało z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa informację oraz dyspozycję dotyczącą potencjalnego zagrożenia uderzeniami z powietrza i wszczęło procedurę wczesnego ostrzegania i alarmowania ludności. Nie kwestionuję ani zasadności ogłoszenia alarmu, ani decyzji podjętej na szczeblu centralnym. Przedmiotem niniejszej interwencji jest wyłącznie to, co należy do zadań własnych Wojewody Lubelskiego jako terytorialnego organu ochrony ludności na obszarze województwa.

Po pierwsze — skuteczność samego sygnału. Do mojego biura poselskiego docierają liczne relacje mieszkańców, w tym z Lublina, wskazujące, że sygnał alarmowy nie był słyszalny albo był słyszalny w stopniu uniemożliwiającym jego rozpoznanie. Odnotowuję jednocześnie, że w prasowej relacji z przebiegu tej nocy stwierdzono, iż syreny było słychać we wszystkich częściach miasta. Rozbieżność między tym opisem a relacjami mieszkańców wymaga wyjaśnienia w oparciu o dane pomiarowe, a nie o oceny.

Po drugie — brak informacji towarzyszącej sygnałowi. Mieszkańcy nie otrzymali wiadomości tekstowych w ramach Alertu RCB, a poza dźwiękiem syren nie dysponowali żadną informacją o przyczynie alarmu i o zasadach postępowania. W wypowiedzi medialnej rzecznik prasowy Wojewody wskazał, że usłyszenie syreny alarmowej oznacza, iż mieszkańcy usłyszeli działanie państwa. Nie podzielam tej oceny. Sygnał dźwiękowy, którego znaczenia odbiorca nie potrafi zinterpretować i po którym nie następuje żaden komunikat, nie realizuje ustawowego celu ostrzegania — a obowiązek powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności na obszarze województwa ustawa przypisuje wprost Wojewodzie.

Po trzecie — sprawa nie jest precedensowa. W dniu 6 grudnia 2025 r. Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lubartowie uruchomiło syreny alarmowe na podstawie informacji, którą następnie określono jako pochodzącą od podmiotu nieuprawnionego w rozumieniu procedury. Wojewoda Lubelski zażądał wówczas pilnego raportu, a w dniu 8 grudnia 2025 r. przeprowadził wideokonferencję ze starostami, prezydentami miast na prawach powiatu i osobami zarządzającymi powiatowymi centrami zarządzania kryzysowego, której przedmiotem było — jak zapowiadano — szczegółowe omówienie wdrażania procedury SPO-13 w sytuacji zagrożenia z powietrza. Od tamtego spotkania upłynęło niespełna osiem miesięcy.

Po czwarte — stan bazy syren był Wojewodzie znany. W marcu 2026 r. rzecznik prasowy Wojewody informował publicznie, że system wczesnego ostrzegania i alarmowania jest jednym z priorytetowych obszarów Programu Ochrony Ludności i Obrony Cywilnej, że w 2026 r. część z kwoty ponad 296 mln zł przyznanej województwu lubelskiemu zostanie przeznaczona na modernizację systemu i zakup nowych syren oraz że planowany jest zakup ponad 440 takich urządzeń. W tym samym materiale przedstawiciele starostw wskazywali na dalece niewystarczającą liczbę syren zdolnych do modulowania sygnału. Niespełna pięć miesięcy później mieszkańcy nie usłyszeli alarmu.

II. Podstawa prawna obowiązków Wojewody Lubelskiego

Po pierwsze, zgodnie z art. 9 ust. 1 pkt 1 lit. c oraz ust. 3 ustawy z dnia 5 grudnia 2024 r. o ochronie ludności i obronie cywilnej (Dz. U. poz. 1907, z późn. zm.) wojewoda jest terytorialnym organem ochrony ludności i odpowiada za realizację zadań ochrony ludności i obrony cywilnej na obszarze województwa.

Po drugie, art. 13 ust. 1 pkt 22 tej ustawy zalicza do zadań wojewody powiadamianie, ostrzeganie i alarmowanie ludności o zagrożeniach na obszarze województwa, a art. 13 ust. 1 pkt 21 — organizowanie i współfinansowanie systemów wykrywania zagrożeń oraz powiadamiania, ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach na obszarze województwa w sytuacjach zagrożeń „oraz ocenę ich funkcjonowania”. Ustawa nakłada zatem na Wojewodę nie tylko obowiązek utrzymywania systemu, lecz również obowiązek oceniania, czy system ten działa. Zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 5 zadanie koordynowania działania tego systemu wojewoda wykonuje przy pomocy komendanta wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej.

Po trzecie, art. 13 ust. 1 pkt 19 nakłada na wojewodę obowiązek stałej współpracy z Rządowym Centrum Bezpieczeństwa w zakresie pozyskiwania i wymiany informacji dotyczących potencjalnych sytuacji zagrożenia na obszarze województwa. Kwestia, czy w nocy z 29 na 30 lipca 2026 r. Wojewoda wystąpił do RCB o uruchomienie Alertu RCB dla obszaru objętego alarmem, mieści się zatem w granicach jego ustawowych zadań.

Po czwarte, art. 59 ust. 3 powołanej ustawy uprawnia wojewodę do wydawania zaleceń wójtom (burmistrzom, prezydentom miast) i starostom oraz marszałkowi województwa, przy czym — co istotne — w przypadku zaleceń, których realizacja wymaga nakładów finansowych, to wojewoda zapewnia ich finansowanie. Na podstawie art. 35 ust. 1 wojewoda udziela gminom i powiatom wsparcia w realizacji zadań ochrony ludności, przekazując im środki rzeczowe lub finansowe. Niedobór syren w powiatach nie jest więc wyłącznie problemem samorządów.

Po piąte, zgodnie z art. 53 ust. 2 pkt 2 wojewoda zatwierdza plany ćwiczeń sporządzane przez prezydentów miast na prawach powiatu, starostów i marszałka województwa, a na podstawie art. 53 ust. 6 — po otrzymaniu raportu z ćwiczeń przeprowadza ich ewaluację i inicjuje wdrażanie wniosków i rekomendacji. Plan ćwiczeń samego wojewody zatwierdza minister właściwy do spraw wewnętrznych (art. 53 ust. 2 pkt 3). Ponadto, stosownie do art. 50 ust. 2 zdanie drugie, szkolenia dla wójtów (burmistrzów, prezydentów miast) organizują wojewodowie.

Po szóste, zgodnie z art. 20 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 26 kwietnia 2007 r. o zarządzaniu kryzysowym (Dz. U. z 2026 r. poz. 574) nadzór nad funkcjonowaniem systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania ludności należy do zadań organów wykonawczych gmin, natomiast Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego, utworzone na podstawie art. 16 tej ustawy, podlega Wojewodzie. Wreszcie art. 67 ust. 1 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej stanowi, że obowiązek podjęcia działań w zakresie powiadamiania, ostrzegania i alarmowania ludności spoczywa na tym organie, który pierwszy powziął informację o wystąpieniu zagrożenia.

W związku z powyższym zwracam się o udzielenie odpowiedzi na następujące pytania oraz o przekazanie wskazanych danych:

1. **O której godzinie** Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego w Lublinie otrzymało z Rządowego Centrum Bezpieczeństwa informację i dyspozycję dotyczącą zagrożenia uderzeniami z powietrza, o której godzinie przekazano polecenie powiatowym centrom zarządzania kryzysowego, a o której uruchomiono syreny? Proszę o pełną chronologię z dokładnością do minuty.
2. **Kto i na jakiej podstawie** określił zasięg terytorialny alarmu, w tym wyłączenie z niego północnych powiatów województwa? Czy zasięg wynikał z dyspozycji Rządowego Centrum Bezpieczeństwa, czy z decyzji podjętej na szczeblu wojewódzkim?
3. **Czy Wojewoda Lubelski** wystąpił do Rządowego Centrum Bezpieczeństwa o uruchomienie Alertu RCB dla obszaru objętego alarmem? Jeżeli tak — o której godzinie i z jakim skutkiem. Jeżeli nie — proszę o wskazanie przyczyn oraz o wyjaśnienie, w jaki sposób mieszkańcy mieli powziąć wiedzę o charakterze zagrożenia i o zasadach postępowania.
4. **Jakie komunikaty** Lubelski Urząd Wojewódzki lub Wojewódzkie Centrum Zarządzania Kryzysowego opublikowały własnymi kanałami — na stronie internetowej urzędu, w mediach społecznościowych, w Regionalnym Systemie Ostrzegania oraz w innych — od chwili uruchomienia syren do chwili odwołania alarmu i bezpośrednio po nim? Proszę o wskazanie treści i godzin publikacji.
5. **Czy Wojewoda dysponuje danymi** pozwalającymi ustalić, w których częściach Lublina i województwa sygnał syren był rzeczywiście słyszalny w nocy z 29 na 30

lipca 2026 r.? Czy przeprowadzono w tym zakresie jakiekolwiek pomiary lub czynności sprawdzające, a jeżeli tak — kiedy i z jakim wynikiem?

6. **Ile syren alarmowych** funkcjonuje obecnie na obszarze województwa lubelskiego, ile z nich umożliwia modulowanie sygnału oraz nadawanie komunikatów głosowych, a ile jest wyposażonych w zasilanie awaryjne? Proszę o dane w podziale na powiaty.
7. **Ile z zapowiadanych** ponad 440 syren alarmowych zostało zakupionych, a ile zamontowanych i uruchomionych do dnia 31 lipca 2026 r.? Jaka część z kwoty ponad 296 mln zł przyznanej województwu lubelskiemu została przeznaczona na modernizację systemu ostrzegania i alarmowania, a jaka faktycznie wydatkowana według stanu na dzień udzielenia odpowiedzi?
8. **Czy Wojewoda sporządził** ocenę funkcjonowania systemów powiadamiania, ostrzegania i alarmowania na obszarze województwa, do czego zobowiązuje art. 13 ust. 1 pkt 21 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej? Jeżeli tak — kiedy sporządzono ostatnią taką ocenę i jakie są jej wnioski. Jeżeli nie — proszę o wskazanie przyczyn.
9. **Czy Wojewoda dysponuje** analizą pokrycia akustycznego obszaru województwa, a w szczególności miasta Lublina, sygnałem syren alarmowych? Które obszary pozostają poza skutecznym zasięgiem systemu?
10. **Jakie wnioski** wyciągnięto z incydentu z dnia 6 grudnia 2025 r. w powiecie lubartowskim oraz z wideokonferencji przeprowadzonej w dniu 8 grudnia 2025 r.? Czy sporządzono zapowiadany wówczas raport i czy Wojewoda wydał w następstwie tych zdarzeń zalecenia w trybie art. 59 ust. 3 ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej? Jeżeli zalecenia takie wymagały nakładów finansowych — w jakiej wysokości Wojewoda zapewnił ich finansowanie?
11. **Jakie środki rzeczowe i finansowe** Wojewoda przekazał gminom i powiatom województwa lubelskiego na realizację zadań ochrony ludności w zakresie systemu ostrzegania i alarmowania w latach 2025 i 2026, na podstawie art. 35 ust. 1 powołanej ustawy? Proszę o dane w podziale na lata i jednostki samorządu.
12. **Czy Wojewoda zatwierdził** plany ćwiczeń sporządzone przez prezydentów miast na prawach powiatu, starostów i marszałka województwa za lata 2025 i 2026, stosownie do art. 53 ust. 2 pkt 2 ustawy? Czy otrzymał raporty z tych ćwiczeń, przeprowadził

ich ewaluację i zainicjował wdrażanie wniosków i rekomendacji zgodnie z art. 53 ust. 6 — w szczególności w zakresie ostrzegania i alarmowania?

13. **Czy przeprowadzono ćwiczenia** z zakresu ochrony ludności i obrony cywilnej na szczeblu wojewódzkim w latach 2025 i 2026, na podstawie planu zatwierdzonego przez ministra właściwego do spraw wewnętrznych? Proszę o wskazanie dat oraz o przekazanie wniosków i rekomendacji z raportów.
14. **Ile szkoleń** dla wójtów, burmistrzów i prezydentów miast z terenu województwa lubelskiego zorganizował Wojewoda w latach 2025 i 2026, stosownie do art. 50 ust. 2 zdanie drugiej ustawy, i ilu uczestników one objęły?
15. **Jaki był przebieg i wynik** prób systemu alarmowego przeprowadzonych na obszarze województwa lubelskiego w dniu 21 lipca 2026 r. w ramach ogólnopolskiej akcji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji „ALARM-26”? Czy sporządzono z nich raport, ile syren nie zadziało prawidłowo i jakie działania podjęto przed 30 lipca 2026 r.?
16. **Ile zgłoszeń** od mieszkańców dotyczących niesłyszalności lub słabej słyszalności sygnału alarmowego wpłynęło do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego po próbach z 21 lipca 2026 r. oraz po zdarzeniu z 30 lipca 2026 r. — według stanu na dzień udzielenia odpowiedzi, z podziałem na powiaty?
17. **Jakie działania naprawcze** i w jakim terminie zamierza podjąć Wojewoda Lubelski, aby zapewnić, że sygnał alarmowy będzie słyszalny na całym obszarze województwa oraz że po jego nadaniu mieszkańcy niezwłocznie otrzymają zrozumiały komunikat o charakterze zagrożenia i zasadach postępowania?

Zdarzenie z 30 lipca 2026 r. było pierwszym od dawna rzeczywistym sprawdzianem systemu ostrzegania na Lubelszczyźnie — przeprowadzonym w nocy, bez zapowiedzi i przy bardzo krótkim czasie reakcji, a więc w warunkach, do jakich system ten ma być przygotowany. Województwo lubelskie jest regionem przygranicznym i mieszkańcy mają prawo oczekiwać, że państwo nie ograniczy się do nadania dźwięku, którego znaczenia nie sposób ustalić.

Stosownie do art. 20 ust. 2 ustawy o wykonywaniu mandatu posła i senatora wnoszę o powiadomienie mnie o stanie rozpatrywania sprawy najpóźniej w terminie 14 dni od dnia otrzymania niniejszego pisma oraz o jej ostateczne załatwienie w terminie uzgodnionym. Proszę o przekazanie odpowiedzi na adres Biura Poselskiego wskazany w nagłówku.

Z wyrazami szacunku,

Michał Moskal
Poseł na Sejm Rzeczypospolitej Polskiej